МЕЖРЕГИОНАЛЬНАЯ ОЛИМПИАДА ШКОЛЬНИКОВ «ЮНИОР»
ПО ТАТАРСКОМУ ЯЗЫКУ
ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ ЭТАП
2023-2024 учебный год
5 КЛАСС

Таблица ответов

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
а	X					X		X					X			X	X	X		
ә				X			X		X										X	
б		X	X							X	X			X	X					
в					X							X								X
	задания по 1 баллу																			

1.Фонетика нәрсәне өйрәнә? (1 балл)
а) сөйләм авазларын;
ә) сүз ясалышын;
б) сүзләрнең дөрес язылышын;
в) сүзләрнең мәгънәсен.

2. Сингармонизм законына буйсынмаган сүзләр рәтен билгеләгез. (1 балл)
а) кечкенә, чибәр, килешү;
ә) былбыл, чыпчык, карга;
б) имтихан, китап, миңа;
в) бәхет, канат, матур.

3. **<u>Искерә</u>** сүзенең антонимын билгеләгез. (1 балл)
а) зурая;
ә) ис керә;
б) яңара;
в) ис чыга.

4. Лексик мәгънәләре төрле, аваз составы бер үк булган сүзләр –
(1 балл)
а) синонимнар;
ә) омонимнар;
б) антонимнар;
в) фразеологизмнар.

5. Мәкальне дәвам итегез. (1 балл)
Егет кешегә җитмеш төрле...
а) машина белү дә аз;
ә) эш кирәк;
б) спорт костюмы кирәк;
в) һөнәр дә аз.

6. Бер мәгънәле кисәктән торган сүзләр рәтен билгеләгез. (1 балл)
а) балан, песнәк, колын;
ә) баллы, кошчык, тизрәк;
б) шаулы, шатлык, дускай;
в) җиләк-җимеш, аксыл, эшли.

7. Тамырдаш сүзләр арасына ялгыш кергән сүзе булган рәтне билгеләгез. (1 балл)
а) каен, каенлык, каендай;
ә) кыр, кырчылык, кырау;
б) кызык, кызыклы, кызыксыну;
в) җыр, җырлый, җырчы.

8. III зат, берлек санда, юнәлеш килешендә булган алмашлыкны табыгыз. (1 балл)
а) сиңа;
ә) миңа;
б) аңа;
в) аның.

9. Сыйфаты булган җөмләне билгеләгез. (1 балл)
а) Боз һәм кар эреде. (Г. Тукай)
ә) Иртәнге таң нурыннан уянды ромашкалар. (М. Җәлил)
б) Менә көрәш башланды. (М. Галәү)
в) Бу диңгезнең зурлыгы искитәрлек. (Ф. Әмирхан)

10. Бәйлек сүзләрдән торган рәтне билгеләгез. (1 балл)
а) өчен, белән, таба;
ә) ләкин, әгәр, чөнки;
б) янында, каршына, астыннан;
в) апасыннан, китабына, бакчасында.

11. Менә бераздан карт имән уянды (Г. Сабитов) җөмләсендә рәвеш кайсы сүз төркемен ачыклап килгән? (1 балл)
а) исемне;
ә) сыйфатны;
б) фигыльне;
в) рәвешне.

12. Рәвешнең төп синтаксик функциясе –(1 балл)
а) хәбәр булу;
ә) аергыч булу;
б) тәмамлык булу;
в) хәл булу.

13. Асыл сүзләреңне, туган телем,
Биреп торчы миңа азга гына.
Бөтенләйгә түгел, вакытлыча,
Тик җитәрлек гомер азагына
(Р. Миңнуллин)
җөмләсендә рәвешләр –(1 балл)
а) биреп торчы, түгел;
ә) бөтенләйгә, вакытлыча;
б) җитәрлек, миңа;
в) асыл, азагыма.

14. Халык чишмәләргә матур исемнәр дә кушкан: Ак чишмә, Татлы чишмә, Ишфалы чишмә (Г. Бәширов) җөмләсендә кайсы сүз ия? (1 балл)
а) исемнәр;
ә) чишмә;
б) халык;
в) матур.

15. Кичә кичке якта яңгыр яуган иде (Ә. Хасанов) җөмләсендә ничә җөмлә кисәге бар? (1 балл)
а) 6;
ә) 5;
б) 4;
в) 3.

16. Җыйнак җөмләне билгеләгез. (1 балл)
а) Инсаф укый.
ә) Язга таба көннәр озыная.
б) Энҗе чәчәк хуш исле була.
в) Бүген көн болытлы.

17. Автобиографик әсәр –
а) Язучының үз тормышы, үткәне турында язган әсәре.
ә) экияткә нигезләнеп, драма әсәре формасында язылган арадаш (смешанный) жанр төре;
б) сөйләп бирүгә, хикәяләүгә нигезләнгән, вакыйгага корылган әдәби әсәр;
в)драматик әсәр;

18. Г.Тукайның туган авылы? (1 балл)
а)Кушлавыч
ә)Казан
б)Кырлай
в)Өчиле

19. Габдулла Тукайның шигырен күрсәт.
а) “Туган як”
ә) “Туган авыл”
б) “Туган көн”
в) “Туган җир”

20. Муса Җәлил ничәнче елда туган?
а)1886
ә)1994
б)1946
в)1906

II. -мак иҗегенә тәмамланган сүзләр килеп чыгарлык итеп, шакмакларга хәрефләр языгыз. **(10 балл)**

			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**
			м	**а**	**к**

III. Атна исемнәрен татарча яз. (7 балл)
Понедельник — Дүшәмбе
Вторник — Сишәмбе
Среда — Чәршәмбе
Четверг — Пәнҗешәмбе
Пятница — Җомга
Суббота — Шимбә
Воскресенье — Якшәмбе

IV. Иҗади бирем
Ял көнегезне сурәтләп, кечкенә генә сочинение төзеп языгыз. (10 җөмлә). (10 балл)
Иҗади биремне бәяләү критерийлары:
1. Язма эшнең эчтәлеге темага туры килә – 2 балл
Язма эшнең стуктур элементлары (кереш өлеше, төп өлеше, нәтиҗә) төгәл күрсәтелгән - 3 балл
2. Орфографик хаталар 1-2 күп түгел- 2 балл
3. Пунктуацион хаталар 1-2 күп түгел – 1 балл
4. Логик хаталар юк- 1 балл
5. Фактик хаталар юк – 1 балл